

A JÖVŐ ISKOLÁJA

Általános Iskola

Pedagógiai Programja

A Jövő Iskolája, 2112 Veresegyház, Fő út 106.

Fenntartó: Készségfejlesztő és Kommunikációs Közhasznú Egyesület

Készítette: Burger Rita

Jóváhagyta: Az intézmény nevelőtestülete

Hatályos: 2020. szeptember 01.

.....
Intézményvezető

hello@futureschool.hu - futureschool.hu

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	4
A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	4
A pedagógia program nyilvánosságra hozatala	4
Nevelési program	8
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.1 Pedagógiai alapelvek és értékek	8
1.2 A nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	10
2. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	14
2.1 Iskolánk a pedagógiai programja részeként kidolgozza a teljes körű egészségfejlesztési programot a nevelési program szerves részét képező környezeti és egészségfejlesztési programmal összhangban.	14
2.2. A környezet egészsége kiemelt figyelmet kap intézményünkben.	15
2. 3. Az egészség összetevőinek megjelenése a pedagógiai munkánkban	15
3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	16
4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	17
4.1 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	17
4.2 A pedagógus általános feladatai között tarthatjuk számon a következőket:	17
4.3 Az osztályfőnöki munka tartalma	19
5. Differenciálással kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	19
6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	20
7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	22
7.1. A szülővel való kapcsolattartás:	22
7.2. Iskolánk együttműködési formái	22
8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	23
8.1. Javítóvizsga	23
8.2. Osztályozó vizsga	23
9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	24
9.1. Az 1. évfolyamba lépés feltételei	24
9.2 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	24
9. 3 Az intézménybe lépés folyamata és feltételei magasabb évfolyamon	25
10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	26
11. Helyi tanterv	28
11.1 A kerettanterv alsó tagozaton	28

11.2 Iskolánk helyi tanterve alsó tagozaton	28
11.5 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások	29
12. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	29
13. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	30
14. Egyéb foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	31
15. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	31
16. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	33
16.1. Digitális eszközök az oktatásban	33
16.2. Projektmódszer	34
16.3. Élménypedagógia	34
16.4. Drámapedagógia	35
16.5. Művészetpedagógia	35
16.6 Sportágválasztó, ismerkedő	35
16.7. Sakkpalota	35
16.8. Boldog Iskola program	36
17. Az iskolaotthon rendszerében végzett önálló feladatok	37
18. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	37
Záró rendelkezések, legitimációs nyilatkozat	38
Legitimációs záradék	38
A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	38
Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat	39
1. sz. függelék: A pedagógiai program jogszabályi háttere	40

Bevezetés

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján alkotta meg. A program bevezetése 2018. szeptember 1 napjától történik felmenőrendszerben.

A nevelői közösség a pedagógiai programot a jogszabályi változások előírásainak megfelelően valamint a felülvizsgálatára kezdeményezési jogosultsággal rendelkező közösségek javaslata alapján vizsgálja felül, és szükség szerint módosítja azt. A módosítás szükséges akkor is, amikor a nevelés-oktatás folyamata megkívánja a belső átalakítást, átértékelést. Ezt a nevelőtestület az értékelő értekezletek alapján, szükség esetén elvégzi.

Az iskola pedagógiai programjának módosítását – a szükséges indoklással kezdeményezheti:

- a fenntartó,
- az intézményvezető,
- az iskolavezetőség,
- az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a diákönkormányzat,
- az iskolaszék,
- a szülői közösség (szervezet),

A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az intézményvezető 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszti.

A pedagógia program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén illetve a titkáságon lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén. A Jövő Iskolája Általános Iskola története és alap gondolatai

Az iskola életre keltésének gondolatában nagy szerepe van egy kisebb közösségnek, nevezetesen a Készségfejlesztő és Kommunikációs Közhasznú Egyesületet létrehozók táborának, alapítóknak, akik egyöntetű véleménye, hogy a magyar köznevelés komoly kihívások előtt áll. A XXI. századi iskola elengedhetetlenül fontos feladatai közé tartozik a pedagógiai módszerek modernizálása, a tudatos pedagógiai stratégia kidolgozása és megvalósítása az oktató-nevelő munka során a humánus, gyermekszempontot érvényesítő tanári attitűd, a gyakorlati életben használható tudás átadása.

Az iskola feladata tehát nem csupán a tanítás, hisz emellett fontos kialakítani a tanulóban azt a motivációt is, amely segítségével képes lesz tudását önálló ismeretszerzéssel folyamatosan bővíteni, megújítani. Az iskolában folyó nevelői munka hangsúlyozása kiemelten fontos, iskolánk esetében ez a tanulóba vetett szüntelen hit felől közelíti meg a pedagógiai munkát. Ennek eredményeként egy magában bízó, jó önismerettel rendelkező, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő személyiséggé nevelhető minden tanuló.

A Jövő Iskolája Általános Iskola pedagógiai koncepciójának kialakításakor a NAT által előírányzott célokat vesszük alapul, valamint a tananyag elrendezése kapcsán az általános iskolák alsó és felső tagozataira vonatkozó hivatalos kerettantervet tartjuk mérvadónak. Ezzel biztosítjuk az átjárhatóságot az intézménytípusok között. A művészeti nevelésnek kiemelkedő fontosságot tulajdonítunk. Úgy gondoljuk, ha a közismeretet kiegészítjük zenével, képzőművészettel, valamint dráma és színjátékkal, akkor hozzásegítjük a tanulókat ahhoz, hogy önmagával és a környezetével harmóniában élő felnőtté váljon.

A fenntartó egyesületet létrehozók közösen fogalmazták meg mindazokat az elvárásokat, amelyeket akkor támasztottunk magunkkal szemben, amikor feltettük a kérdést: milyenek szeretnénk látni azokat a tanulókat, akik a nyolcadik osztály elvégzése után elhagyják iskolánkat?

Elsősorban olyan embernek - hisz ez a boldog élet egyik legfontosabb ismérve - aki békében él saját magával és az őt körülvevő világgal. Az ilyen ember személyisége harmonikus, mert felismeri, hogy képességei összhangban vannak-e a vele szemben támasztott elvárásokkal.

Kellően stabil alapokkal rendelkezik ahhoz, hogy képes legyen fejleszteni a kor igényeinek megfelelően tudását, mert a tanulás nem fáradtság számára, sokkal inkább örömmel tölti el.

Mindezek mellett képes kiegyensúlyozott emberi kapcsolatok kialakítására, tud közösségekben és egyénileg is önállóan dolgozni. Nyitott, érdeklődő az őt körülvevő világ iránt, szociális érzékenysége fejlett, korához képest reális önismerettel és szilárd erkölcsi ítélőképességgel rendelkezik. A felelős gondolkodáshoz tartozik az is, így az elvárások között szerepel, hogy az iskolában tanuló gyermekben korán kialakuljon az igény arra, hogy fizikai és lelki egészségüket megőrizték.

Iskolánk iskolaotthonos rendszerben működik, melyben a változatos elfoglaltságok és a szabadidő egész napra kiterjedő ritmikus váltakozása válik biztosíthatóvá. A tanuló iskolai tevékenységein kívül különféle foglalkozásokon vesz részt, melynek iskolán belüli biztosítása a családok, különösen a több gyerekes családok számára logisztikai segítséget is jelenthet. Úgy gondoljuk, az iskola feladatai közé tartozik az is, hogy a tanulóknak biztosítsa a strukturált szabadidő eltöltésének

Elvárásainkhoz hangoltuk mindazokat az értékeket, amelyeket a pedagógiai munka során közvetíteni szeretnénk. Ennek érdekében, segítünk majd tanulóinknak elsajátítani az egyéni tanulás módszereit, hangsúlyt fektetünk a tanulás támogatására, valamint a cselekvésen, tapasztaláson keresztül megvalósuló pedagógiai munkát helyezzük előtérbe. Folyamatosan biztosítjuk majd a tanulóink számára a szabad felfedezés örömét, törekszünk arra, hogy megtanulják a problémák önálló megoldását.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulóknak kialakuljon - már kisgyermekkorban is - a komplex látásmód képessége, hogy elvessük a későbbi kritikai gondolkodás képességének a magját, így tanórán, de azon kívül is, teret fogunk engedni a szabad véleményalkotásnak, illetve a vélemény megfelelő formában történő kifejezésének.

Az iskolában tanító pedagógusok - ha úgy tetszik, a pedagógus kiválasztás egyik alapvető szempontjaként - fókuszba helyezik azt, hogy a tanulókat segítsék abban, hogy a közösségben képesek legyenek konstruktívan, a csoport munkáját segítve részt venni, együttműködni társaikkal, és elsajátítani a csoportos és a csoporton belüli egyéni felelősséget. Hisz nagyon fontos a humánus viselkedés, az egymás iránti tisztelet kialakítása, így lényeges feladatunk, hogy segítsük a kommunikáció megfelelő formáinak a megismerését, valamint ezek tudatos alkalmazását.

Legfőbb célunk egy olyan iskola létrehozása, melynek a tanulóba vetett hite töretlen, „gyermekszemmel” lát, ugyanakkor megfelelő szakmai felkészültség és tudatos pedagógiai stratégia birtokában tudja a gyermekszempontot a tanuló érdekében érvényesíteni a mindennapok során. Az alapítók tudatában vannak annak is, hogy a XXI. századi tanuló tudásvágya, érdeklődése, információ éhsége, gondolkodása újfajta kihívások elé állítja a pedagógust, akinek nagyobb nyitottsággal, toleranciával, kreativitással kell megközelítenie a tanulókat annak érdekében, hogy a pedagógiai munka elérje a célját. Valljuk, hogy mindez a kölcsönös elégedettség érzését eredményezi a tanár és tanuló között, amely a felhőtlen, frusztráció-mentes iskolai mindennapok nélkülözhetetlen alapja.

Hangsúlyozottan kisiskola létrehozását tűztük ki célul. Így egy évfolyamon mindösszesen egy osztály elindítását tervezzük, 2018-tól felmenő rendszerben kezdtük meg működésünket. Egy osztály maximális tanulói létszámát 20 főben határozzuk meg, hisz a kis létszámú tanulói közösségek elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy pedagógiai stratégiánkat meg tudjuk valósítani. Mivel kis létszámú közösségekben gondolkodunk, így pedagógusainknak valóban lehetőségenyílik majd arra, hogy az egyes tanuló egyéni tempóját figyelemmel kísérisse.

Az osztálytermek kialakításánál figyelembe vesszük a kisgyermek életkori sajátosságait, így annak megfelelően alakítjuk a termek berendezéseit, hogy a tanulók szabad mozgásterét

biztosítsuk. A hagyományos, megszokott osztálytermi berendezést - ha a feladathelyzet úgy kívánja - felváltja nálunk a kisebb tanulócsoportos ültetés kialakítása. A tanulócsoportok összetétele azonban nem állandó, egy-egy félév során is folyamatosan változnak majd. A kooperatív csoportba rendezés elvének lényege, hogy a különböző tudásszinten lévő, eltérő képességű tanulók kerüljenek egy csoportba, hisz nem az ellentétek mélyítése a célunk, mindemellett azt valljuk, hogy az azonos életkorúak tudják leghatékonyabban motiválni egymást.

A tanító szerepének meghatározásánál, a létező reformpedagógiai irányzatok közül leginkább, a Montessori pedagógia alapján gondolkodunk: „Segíts, hogy magam csinálhassam!” A tanító tehát nem a tudás egyedüli birtoklója. Feladata inkább facilitátori, hisz a tanulót aktívan bevonja a munkába, mégis mindössze hátulról támogatja, segíti, szinte észrevétlenül rávezeti.

A tanár-tanuló viszonyrendszere nem hierarchizált, a tanár nem minősít felülről, nem tanúsít távolságtartást.

Nevelési program

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1 Pedagógiai alapelvek és értékek

Elsődleges alapelvünk, hogy a nálunk tanuló diák egy magában bízó, jó önismerettel rendelkező, a világ iránt nyitott, érdeklődő, kiegyensúlyozott személyiséggé érjen az iskolánkban eltöltött évek alatt, valamint hogy kialakuljon az a képessége, hogy tudását önálló ismeretszerzéssel folyamatosan legyen képes megújítani és erre motivált maradjon. Éppen ezért, iskolánkban a lexikális ismeretek átadása mellett erőteljes hangsúlyt kap a képességek, készségek fejlesztése.

Alapvető érték kategóriaként a következőket fogalmazzuk meg:

- a pedagógiai munka során, szeretnénk elérni, hogy a tanulóknak kialakuljon a szorgalommal, kitartással elért eredményes munka tisztelete
- a megfelelő kritikai gondolkodás birtokában képesek legyenek az önálló véleményalkotásra, kommunikatív, nyitott személyiséggé fejlődjenek
- képesek legyenek meglévő tudáskészletük önálló fejlesztésére azáltal, hogy kialakult bennük a tudás szeretete
- fejlett érzelmi intelligenciával rendelkező személyiséggé váljanak, akik tolerálják az emberek közötti különbségeket, nem ítélkeznek mások felett, elfogadó magatartást képesek tanúsítani
- a pedagógiai munka során biztosítjuk a tanuló számára a felfedezés örömét, az újdonságokra való önálló rácsodálkozás élményét
- törekszünk arra, hogy a tanulóknak önálló vélemény alakuljon ki az őket körülvevő világról, és azt kellő formában, a kommunikációs kontextusnak megfelelően ki is tudják fejezni
- nagyon fontosnak tartjuk és munkánk során hangsúlyozzuk is a mások iránti tisztelet kifejezését, a humánus viselkedést
- igyekszünk biztosítani, hogy a tanulóknak biztos alapokon álló ítélőképesség alakuljon ki, amely hatására életük során egy stabil értékrendet tudnak majd követni
- az iskola életének mindennapjaiban a tanulókat a környezettudatos szemléletre neveljük.

1.2 A nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Jövő Iskolája Általános Iskola kisiskolaként, évfolyamonként egy osztályt indít, 2018. őszétől,

felmenő rendszerben. Az intézményi alapító okiratban 20 főben határozzuk meg az egyes osztályaink maximális tanulói létszámát. A relatív kis létszámú tanulói közösségek létrehozásának elve miatt, pedagógusaink nagyobb figyelmet tudnak szentelni az egyes problémáknak, a kis osztálylétszám önmagában jobban segíti az individuuum kibontakozását.

- Az alsó tagozatban a tanulás megszerettetése, játékos feladatmegoldások, a manuális készségek fejlesztése, az önértékelésre való tanítás, a megfelelő tanulási motiváció megalapozása, és a kooperációs készségek megalapozása a cél.
- A pedagógus szerepe igen fontos és hangsúlyos. Alsó tagozatban minden osztályt egy tanítópár oktat tantárgyfelosztásban. Mellette, az egyéb területeken tanító kollégák is feladatot kapnak az osztályokban. Ennek két oka van. Kisiskolaként, kiemelt célunk a nagy iskolai közösség kialakítása, ahol mindenki ismeri a másikat, az osztályok nem elszeparáltak, burokokban működnek élükön a két tanítóval, hanem gyakran találkoznak, és ismerik egymás tanárait. Ennek eredményeként úgy gondoljuk, a tagozatváltás is zökkenő mentesebb lesz tanulóink számára, hisz nem ötödik osztályba lépve kell először szembesülniük azzal, hogy több tanár elvárásainak kell eleget tenniük, hanem kezdettől fogva megtapasztalják ezt. A tagozatváltás átmenetét fel-, és letanítással is szeretnénk segíteni.
- A tanító kiemelt figyelmet szentel az egyes tanulók iránt. A cselekvő tanóra jegyében, segíti a tanulókat abban, hogy maguk fedezzék fel az összefüggéseket, maguk éljék át a rácsodálkozás örömét. Észrevétlenül irányít, kommunikációs stílusában is igazodik az alapvető pedagógiai elvekhez, tehát: nem minősít felülről, csendes, visszafogott stílusban beszél, a fegyelmzéskor a diák közelébe megy, csendben, hívja fel a figyelmét, ha zavarja az óra menetét, az életkori sajátosságokat figyelembe véve megengedő magatartást tanúsít mindaddig, amíg a tanuló viselkedése saját testi épségét nem veszélyezteti, valamint társait nem zavarja a munkában, érdeklődik a tanuló véleménye, meglátásai iránt, szívesen fogadja a kérdéseket, javaslatokat, a diákok közötti konfliktushelyzeteket higgadtan, problémaközpontúan kezeli, komoly figyelmet szentel ezek megvitatására.
- Az osztályterem berendezésénél figyelembe vesszük a barátságos, otthonos, ugyanakkor funkcionális szemlélet követését. A bútorok kiválasztásánál azt az elvet követjük, hogy könnyen mozgatható berendezéseket válasszunk, amelyek alkalmasak arra, hogy a tanórán alkalmazott munkaszervezési módnak megfelelően alakíthatóak legyenek, hisz hol egyénileg, hol párban, hol csoportban dolgoznak a tanórán a tanulók.

A tanórai munkaszervezésnél a pedagógus a funkcionalitás elvét követi. Az egyes tanulók végeznek tehát differenciált egyéni munkát, páros munkát és kisebb csoportos munkát is, mindez a

feladat jellegétől függően változik. A változatos munkaszervezés biztosítja a tanórai változatosságot, valamint az aktuális tananyag lehető leghatékonyabb feldolgozását. A pedagógus biztosítja a lehetőségét annak, hogy a tanulók, egyéni tempójukban haladva, az egymáshoz való hasonlítást elkerülve legyenek képesek a tananyag elsajátítására. 1-8. osztályban a pedagógus szóvegesen értékeli a tanulók teljesítményét, az egyéni fejlődés mértékét tekintetbe véve, 2. osztály második félévétől kezdve pedig emellett a hagyományos értékelési rendszert (1-5-ig) követik tanáraink.

A tanulói önállóság korai kialakítása hangsúlyozott pedagógiai feladat. Ennek jegyében, a tanórákon, a feladatok ellenőrzésekor a tanulók önellenőrzést is végeznek, feladataikat önállóan is javítják.

Pedagógiai módszereink kiválasztásánál azt helyeztük előtérbe, hogy az alkalmazott módszerek mindegyike a rendszerszemléletet támogassa, hisz koncepciónk lényege, a rendszerpedagógia. Bizonyos feladatok tanórai feldolgozása során a kooperatív csoportok létrehozását támogatjuk annak érdekében, hogy a tanulók, - a tananyagon túl - az együttműködés, empátia, kooperáció, tolerancia, kommunikáció készségét is fejlesszék, mely a kooperatív csoportmunka pozitív hozadéka. Legfőbb célunk a tanuló szervezetté válás, amely garanciát jelent a folyamatos fejlődésre, ill. maximálisan támogatja az innovációra való nyitottságot is. Tanuló szervezetként igyekszünk működni a nevelőtestület szintjén is, hisz a folyamatos tudásmegosztás híveként gyakran látogatjuk egymás óráit, vitatjuk meg a tapasztalatainkat, és olykor nem félünk segítséget kérni egymástól. Ugyanakkor tanuló szervezetként gondolunk az egyes osztályközösségekre is, hisz a tanulóink egymástól tudnak a legtöbbet tanulni. Az egymásra való nyitottság a tanulók részéről is igen fontos elvárás.

A digitális kor követelményeinek eleget téve alsó tagozatban fokozatosan, majd a teljes felső tagozaton bevezetjük az IKT eszközök tanórai keretek közötti alkalmazását. Prezentációs technikákat alkalmazva, illetve digitális tananyagtartalom feldolgozását segítő alkalmazásokat használva, interaktív módon szeretnénk tanulóinkat a tudatos eszköz használatra nevelni.

A projektmódszer alkalmazásánál kifejezett szándékunk az, hogy egy-egy adható fő téma kiválasztásakor minél több tantárgyi területet kapcsoljunk össze, a témát ezáltal minél több aspektusból tudjuk megvilágítani. Így szereznek tanulóink valóban átfogó tudást a kötelezően előírt tananyag tartalmát illetően.

1.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, melyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mivel iskolánk a gyermekszemlélet

megismerésére, és hangsúlyozására törekszik, ezért a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok terén is - a kötelező irányelveket figyelembe véve ezt tekintjük irányadónak.

1.3.1. Az érzelmi nevelés terén fejlesztenünk kell az élő és élettelen környezet jelenségei iránti fogékonyságot, a környezettudatosságot, tudatosítanunk kell az egyén hatását és befolyását a szűkebb és tágabb környezetre. Fejlesztenünk kell a közösségen belül embertársaink iránti elfogadást, megértést, toleranciát.

1.3.2. Az erkölcsi nevelés terén a köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. El kell érniünk, hogy a társas együttélés normái belső igényként fogalmazódjanak meg. Ezek kibontakozását segítik elő a reggeli órákban szervezett beszélgető körök, ahol a tanulókat foglalkoztató aktuális, a közösséget is érintő, vagy általánosabb témákat vitatunk meg.

1.3.3. Az értelmi nevelés terén ki kell alakítanunk az önálló ismeretszerzéshez szükséges, önálló gondolkodás képességeket, fejlesztenünk kell a nemzeti, illetve egyetemes kultúra értékei iránti fogékonyságot. El kell érniünk, hogy a tanulók képesek legyenek kitartóan, önállóan tanulni. Feladatunk a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia fejlesztése, valamint a digitális kompetencia kialakítása. Célunk, hogy felkeltsük az érdeklődést az önálló ismeretszerzés fontosságára. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

1.3.4. A családi életre nevelés során a legfontosabb feladatunk a harmonikus családi minták, a családi közösségek értékformáló erejének közvetítése. A családi életre történő felkészítés segítséget nyújt a gyerekeknek a felelős párkapcsolatok kialakításában, segít a felmerülő családi konfliktusok kezelésében.

1.3.5. A testi-lelki egészségre nevelés terén javítanunk, illetve fejlesztenünk kell az egészség megőrzésére, valamint a családi életre nevelésre irányuló tevékenységeket, oktatást, felvilágosító munkát. Mivel tanulói létszámunkat tekintve kisiskolaként működünk, így nagyobb lehetőségünk van a tágabb iskolai közösség kialakítására. Erre való tudatos törekvés részeként szervezünk családi napokat, amelyek egyrészt az aktuális tradicionális ünnepek (advent, karácsony, húsvét stb.), valamint a környezettudatosság, sportos életmódra nevelés, egészséges táplálkozásra buzdítás köré szerveződve látják el a testi-lelki egészségre neveléssel kapcsolatos feladataikat. Ezen téma kapcsán ugyanis nem csupán az egyes tanulók hanem a családok megszólítását, tudatformálását is feladatunknak tekintjük.

1.3.6. Az esztétikai nevelés terén olyan igényesen kialakított környezetet kell létrehozunk, mely mintaként szolgál, s elősegíti a tanulók esztétikai érzékének fejlődését. Meg kell mutatnunk a művészeti alkotásokban rejlő szépséget, hogy nyitottá, s befogadóvá váljanak.

1.3.7. Egész napos iskolai működés mellett, foglalkozások keretében a tanulók komoly szakmai vezetés mellett vehetnek részt művészeti foglalkozásokon, ahol változatosan, az életkori sajátosságokat figyelembe véve dolgoznak fel témákat, ismernek meg különböző technikákat és anyagokat. A tanulók munkáiból gyakran szervezünk kiállításokat, hivatalos kiállítás megnyitókka egybekötve, hogy lehetőséget kapjanak munkáik interpretálására is. A kialakítandó esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja a művészeti önkifejezést, műalkotások elemzésének képességét.

1.3.8. Az önismeret kialakítása terén feladatunk elősegíteni, hogy a tanulók képessé váljanak az életkoruknak megfelelő reális énkép kialakítására. Segítenünk kell őket abban, hogy kibontakoztathassák azokat a képességeket, amiben kiemelkedők, s megerősödjenek azokban, melyekben gyengébbek. Tanulóinkat hozzá kell segítenünk empatikus képességeik fejlődéséhez, ahhoz, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, egymás kölcsönös elfogadására. Ennek érdekében fejlesztjük kezdettől fogva tudatosan a kommunikációs készségeiket, a fentebb már említett beszélgető körök kiváló alkalmat teremtenek a spontán megnyilvánulások, a véleményalkotás képességének kibontakozására.

1.3.9. A közösségi nevelés során meg kell ismertetnünk, s el kell fogadtatnunk a társas együttélés szabályait, tudatosítanunk kell a társas kapcsolatok fontosságát. Ki kell alakítanunk az együttműködési készséget, törekednünk kell arra, hogy a toleráns, elfogadó magatartás kerüljön előtérbe. A szociális és állampolgári kompetenciák kialakítása, a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei.

1.3.10. A kommunikációs nevelés során javítanunk, fejlesztenünk kell a tanulók beszédképességét, gondolataik, érzéseik véleményük kifejezését szóban és írásban egyaránt (anyanyelvi kompetencia). Segítenünk kell őket abban, hogy véleményüknek megfelelő formában tudjanak hangot adni. Az alsó tagozatban bevezetésre kerül a reggeli beszélgető kör, illetve drámapedagógiai foglalkozásokat tartunk.

1.3.11. Az állampolgári nevelés terén meg kell ismertetnünk tanulóinkkal az alapvető állampolgári jogokat és kötelességeket. Igyekszünk felkelteni érdeklődésüket és érzékenységüket a társadalmi jelenségek, problémák iránt.

1.3.12. A nemzeti öntudat, hazafias nevelés terén a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.

1.3.13. A "világpolgárrá" nevelés során fejlesztjük idegen nyelvű kommunikációs kompetenciájukat. Az iskolánkban a tanulóknak lehetőségük nyílik idegen nyelvű foglalkozásokon is részt venni, tanórán kívüli foglalkozások keretében, már első osztálytól kezdődően.

1.3.14. A fenntarthatóság, környezettudatos magatartásra nevelés terén célunk, hogy a természet és a környezetünk ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá tanulóinkban.

1.3.15. A gazdasági és pénzügyi nevelés terén feladatunk, hogy a tanulók felismerjék felelősségüket a javakkal való ésszerű gazdálkodás és a fogyasztás területén.

1.3.16. Médiatudatosságra nevelés terén, a tanulókat megismertetjük a média világának működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom kapcsolatrendszerével. Feladatunknak tekintjük, hogy tanulóink tudatos médiafogyasztóvá váljanak.

1.3.17. Pályaorientáció kialakítása kapcsán törekszünk arra, hogy a tanulók átfogó képet kapjanak a munka világról. Olyan tevékenységeket, feltételeket biztosítunk, melyek segítik diákjainkat abban, hogy képességeiket kipróbálva, tanulmányaik befejezésével képük legyen saját érdeklődési területeikről, ami nélkülözhetetlen ahhoz, hogy később, a középiskola befejeztével, felsőfokú tanulmányaik megkezdésével egy időben, kiválaszthassák a számukra megfelelő hivatást, foglalkozást.

2. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

2.1 Iskolánk a pedagógiai programja részeként kidolgozza a teljes körű egészségfejlesztési programot a nevelési program szerves részét képező környezeti és egészségfejlesztési programmal összhangban.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozásra nevelés;
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük(dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

2.2. A környezet egészsége kiemelt figyelmet kap intézményünkben.

A fenntarthatóságra nevelés három fontos tartalmi területből tevődik össze: környezeti, gazdasági és társadalmi nevelés. Feladata egyszerre az egyéni felelősség, a közösségi szemlélet és az egymásra utaltság megértésének kialakítása. Ezek alapja a rendszergondolkodás kialakítása, az ok-okozati összefüggések felismerése, felismertetése, a holisztikus szemlélet átadása. Ennek a programnak a megvalósításához komplex tanulási formákat választunk:

- Kooperatív tanulásszervezés - tanórán egy adott téma feldolgozásánál
- Projekt módszer - Tanórai feladatként vagy több tanulócsoportot megmozgató feladat.
- Iskolán kívüli helyszíneken történő témafeldolgozás egy-egy osztály számára, vagy az iskola tanulói számára választható programként hirdetjük meg.
- Erdei iskola program - iskolánkban a 4-5. évfolyamoknak szervezzük.
- Rendszeresen teremtünk lehetőséget tanulóink számára kirándulásokra, közös sportolásra.

2. 3. Az egészség összetevőinek megjelenése a pedagógiai munkánkban

- **Biológiai egészség:** (a szervezetünk megfelelő működése) A megvalósítás fontos feltételei: a rendszeres orvosi ellenőrzések, a bútorok megválasztása. Higiénére nevelés: fogmosásra, kézmosásra szoktatás, szellőztetés, a tisztaság a technikai dolgozók munkája. Mozgásra nevelés: spotkörök, sportág választás lehetőségének megteremtése, a kerékpártárolás biztosítása.
- **Lelki egészség:** (személyes világnézetünk, magatartásbeli alapelveink, illetve a tudat nyugalmának és az önmagunkkal szembeni békének a jele). Normák, szabályok közvetítésének fórumai: a beszélgetőkörök, dramatikus - szituációs játékok, önismeretre nevelést célzó beszélgetések, és munkaformák, az önellenőrzés módszere és a konfliktuskezelési technikák gyakoroltatása.
- **Mentális egészség:** (a tiszta és következetes gondolkodásra való képesség) Iskolánk lényege a gyermekközpontúság. Olyan környezet és tanulási helyzet biztosítása, melyben a gyermekek szorongásmentesen tudnak lenni. Törekszünk arra, hogy minden osztályban legyen „élősarok.” A növényekről és állatokról való gondoskodást a mentális egészség fontos elemének tekintjük. A tanórai munkában a differenciálás, a feladatválasztás és az egyénre szabott időhatárok segítik ezt a célunkat.
- **Emocionális egészség:** (az érzések felismerésének, illetve azok megfelelő kifejezésének a képessége) Színterei: A beszélgetőkörök, a dramatikus - szituációs játékok, önismeretre és társismeretre nevelés. A tanórai munkában is fontos hangsúlyt kap a toleranciára és az empátiára nevelés.

- Szociális egészség: (másokkal való kapcsolatok kialakításának egészsége) Színtere az osztályközösségek kialakítása és fejlesztése. A tanórai munkában a kooperatív technikák alkalmazása.

Az egészségnevelés szinterei:

- A beszélgetőkörök az alsó tagozaton.
- Az erdei iskola program-. Az egy héten keresztül való együttélés kiváló alkalmat teremt a tanult magatartásformák gyakorlására.
- A tantárgyi órák témájuktól függően szintén lehetőséget teremtenek az egészségnevelés különböző összetevőjéhez való kapcsolódásra

3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés mindannyiunk feladata. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, munkájával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák.
- Ezeken az órákon nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók megtanuljanak egymással és az iskola dolgozóival konstruktívan együttműködni, a problémákhoz proaktívan közelíteni.
- Szakkörök, délutáni foglalkozások, sportfoglalkozások
- A különböző délutáni tanuló, művészeti és sporttevékenységek alkalmat nyújtanak arra, hogy a tanulók megtanuljanak csoportban együtt, egymást segítve tevékenykedni.
- A tanórák és délutáni tevékenységek változatos munkaformái alkalmat adnak a tanulóknak arra, hogy pármunkában, csoportos munkában egymásra figyelve érjenek el eredményeket. A feladatok közben szociális készségeik, empátiájuk, problémamegoldó készségük fejlődik.

4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

4.1 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés kölcsönösen egymásra ható folyamatok. Ennek értelmében, ha tudatosan fejlesztjük, alakítjuk a közösséget, közben észrevétlenül fejlődik a gyermeki személyiség is. Ha képesek vagyunk hatni a tanulókra, azzal formáljuk a közösséget is, amelyben él.

A közösségi nevelés során, elsődleges feladatunk, hogy megismertessük, és elfogadtassuk a társas együttélés szabályait, magatartásformáit. Már korán ki kell alakítanunk a tanulóinkban az együttműködési készséget, törekednünk kell arra, hogy a toleráns, elfogadó és felelősségvállaló magatartás kerüljön előtérbe, így a pedagógiai attitűdnek is ezt kell tükröznie. Tudatosítanunk kell a társas kapcsolatok fontosságát, ami a boldog, kiegyensúlyozott élet alapja, továbbá meg kell ismertetnünk a gyerekekkel a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat.

Mivel az iskolai osztályok összetétele véletlenszerűen alakul, így kifejezetten izgalmas nevelői feladat a csoportból, egy összetartó, egymásért felelősséget érző, egymást elfogadni tudó közösséget alkotni. Az ehhez kapcsolódó legfontosabb pedagógiai feladatok között szerepel az, hogy a közösségi magatartást, az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlesszük.

Ennek színterei az osztályfőnöki órák, beszélgető körök, kulturális események közös látogatása, közös iskolai produkciókra való felkészülés, majd ezek megvalósítása, tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, egyéb közös tevékenységek szervezése, valamint a kooperatív tanulás. Ezek mellett fontos feladat továbbá a közös érdeklődésen alapuló közösségek kialakítása. A nagyobb közösséghez tartozás érzésének tudatosítása szintén pedagógiai feladataink közé tartozik, amelynek színterei, az iskolai hagyományok őrzése, a közös, iskolai programok megvalósítása.

4.2 A pedagógus általános feladatai között tarthatjuk számon a következőket:

Elsődleges feladata, hogy tanítja a képesítésének, végzettségének megfelelő, az adott tanítási év tantárgyfelosztásában szereplő tantárgyakat. Óráira, foglalkozásaira, maximálisan felkészül, és a tanításban figyelembe veszi a gyermekek képességeit, életkori sajátosságait, mind a tanítási módszerek kiválasztásában, mind a tananyagra fordított idő vonatkozásában. Tanév elején határidőre elkészíti tanított tantárgyainak tanmeneteit a helyi tantervnek megfelelően.

Felelős a pedagógiai programban rögzített értékelési rendszer betartásáért, annak megfelelő adminisztrálásáért, (napló, törzslap, bizonyítvány, ellenőrző, tájékoztató füzet) valamint az osztálynapló értékelési és haladási részeinek hiánytalan és időben történő vezetéséért.

Rendszeresen ellenőrzi és javítja a gyerekek munkáját, ugyanakkor az értékelési rendszerbe a gyerekeket is bevonja, hisz a gyermekekben kialakított helyes önértékelés kifejezetten fontos pedagógiai cél.

Tanórai feladatain túl, részt vesz az iskolán kívüli programok, foglalkozások szervezésében és megvalósításában.

Felméri és folyamatosan figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett és egyéb

problémákkal küzdő gyerekeket, és segíti őket, szükség esetén a megfelelő szakember bevonásával.

Osztályával napi kapcsolatot tart, napi szinten vezeti a reggeli beszélgető köröket, teret ad az önszervező, véleményalakító magatartásformák kibontakozásának, valamint a tanulók közötti konfliktusok hatékony kezelése érdekében, segíti a helyes konfliktuskezelési technikák elsajátítását.

Részt vesz az iskola alapdokumentumainak, szabályzatainak kidolgozásával, felülvizsgálatával, módosításával összefüggő feladatok ellátásában, valamint az iskolai munkaterv összeállításában.

Munkavégzésében kiemelt figyelmet fordít a gyerekek egészséges életmódra nevelésére, ezzel kapcsolatban pozitív példával jár elő. Adminisztratív feladatait hiánytalanul ellátja. (Tanított órák, helyettesített órák beírása, hiányzók, szaktanári dicséretetek és elmarasztalások, stb.)

Azonos tantárgyat tanító kollégáival egyeztetve, határidőre elkészíti a következő tanév tanulói és tanári tankönyv igénylését. Részt vesz a munkaközösségi megbeszéléseken, a tagozati megbeszéléseken, a nevelőtestületi és alkalmazotti értekezleteken.

Fogadóórákon, illetve szülői megkeresésre, - tehát nem csupán a kötelező keretek között - valamint ha pedagógiai munkája során szükségessé válik, személyes kapcsolatot tart a szülőkkel, törekszik jó partneri kapcsolatot tartani, hatékony, érdemi kommunikációt folytatni a családokkal a gyermek egészsége, biztonsága és kiegyensúlyozottsága érdekében. (Mindemellett, szükség szerint kapcsolatot tart a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival, valamint az iskolaorvossal és a védőnővel.) Ellátja a külön beosztásban meghatározott ügyeleti feladatokat, valamint részt vesz a tanórán kívüli kulturális, közösségi és szabadidős programok szervezésében, lebonyolításában. Amennyiben ez szükséges, elkíséri diákjait a kötelező iskola-egészségügyi vizsgálatokra.

Felelős a rábízott oktatástechnikai- és szemléltetőeszközök megóvásáért és a szakelettáráért, a rábízott tanterem állapotáért, dekorálásáért, rendezett külsejéért. Rendszeres időközönként eleget tesz továbbképzési kötelezettségének, de a kötelező továbbképzéseken túl, folyamatosan, akár autodidakta módon is fejleszti módszertani eszköztárát, pedagógiai felkészültségét.

4.3 Az osztályfőnöki munka tartalma

A tanévkezdés feladatai közé tartozik az, hogy a tanítás megkezdése előtti héten ellenőrzi az osztályterem berendezését, dekorációját. Gondoskodik arról, hogy a gyermekek igényes és rendezett környezetbe érkezzenek meg az iskolába. Tájékoztatja a tanulókat a tanév rendjéről, meghirdeti a tanórán kívüli zenei, művészeti, nyelvi és sport foglalkozásokat. Ismerteti vagy átismétli a tanulókkal a házirendet. Tűz- és balesetvédelmi oktatásban részesíti a diákjait, és ezt

megfelelően dokumentálja. Megbeszéli a tanulókkal az osztályterem dekorációját.

Munkájával, folyamatosan közvetíti az iskola nevelési értékeit a pedagógiai programnak megfelelően. Bevonja a tanulókat az osztály életének szervezésébe, valamint az iskolai szintű szervezési feladatokba, döntésekbe. Segíti a tanulókat a mindennapi környezettudatos szemléletformálásban, ennek érdekében folyamatosan reflektál az egészségtudatos magatartásformákra.

Megszervezi az osztály tanulmányi kirándulását vagy az erdei iskolát, ezeken felül is változatos közösségformáló programokat szervez.

Rendszeresen kitölti a haladási és értékelési naplót, valamint pontosan adminisztrálja a tanulók mulasztásait, késéseit, a házirendben foglaltak alapján.

Írásban tájékoztatja a szülőket a dicséretekről, illetve a fegyelmezési eljárásokról. Hivatalos szülői értekezleteket tart a munkatervben meghatározottak megfelelően. Igény szerint rendkívüli szülői értekezleteket is szervezhet.

5. Differenciálással kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre.

A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.

- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

A pedagógus biztosítja a lehetőségét annak, hogy a tanulók, egyéni tempójukban haladva legyenek képesek a tananyag elsajátítására.

Az oktatás során az elsődleges feladat a gyermekek készségeinek és képességeinek kiteljesítése, melyet a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal támogatja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Iskolánkban, a diákokkal közösen alakítjuk a szabályokat, bízva abban, hogy így, a szabályalkotás aktív résztvevőjeként könnyebben és magától értetődőbben lesznek képesek a diákok megfelelni az intézményi szabályoknak. A szabályalkotás szervezett keretek között, a havi rendszerességgel összehívott iskolagyűlésen történik. Az iskolagyűlésnek az intézmény minden tanulója és dolgozója a tagja.

Az iskolagyűlés olyan iskolai szintű megbeszélés, tanácskozás, amely a felmerülő problémák, kérdések, aktualitások közös, együttes megbeszélésére, megvitatására épül. Célja a közösségépítés, az egymáshoz tartozás érzésének kialakítása, az egymásra figyelés kialakítása és fejlesztése. További fontos feladata még a tanulók és tanárok közötti rendszeres és egyenrangú kommunikáció megteremtése és gyakorlása, az együttműködés erősítése, a közös felelősségvállalás kialakítása, a gyermekek szociális készségeinek fejlesztése. Az iskolagyűlés teret ad a véleményformálás gyakorlásának, a javaslatok és ötletek megvitatásának és közös elfogadásának. Erősíti a tanulók egymással és tanáraival való kapcsolatait, biztonságérzetet ad a tanulóknak az iskolai közösséghez való tartozás területén.

Az iskolagyűlés hosszú távú célja a demokratikus iskola megteremtése, ahol a döntéshozó folyamatban az iskola minden tagja részt vehet, kezdeményezhet, előterjesztést vihet az iskolagyűlés elé, és ahol az iskolai közösség minden tagjának egyenrangú szerepe és felelőssége

van a közösen meghozott döntések megvalósításában, szabályok betartásában.

Az iskolagyűlés szerepe a közösségi álláspontok megerősítése és elfogadása, döntések előkészítése vagy döntések meghozása, illetve az információk megosztása. Itt van helye az iskolai közösség egészét érintő bejelentések, időpontok, szabályok közlésének.

Az iskolagyűlésen megvitattott és közösen elfogadott döntéseket és szabályokat a faliújságra kihelyezve minden résztvevő - tanuló és tanár - aláírásával elfogadja és betartását onnantól kezdve magáénak vallja, megvalósítja.

- Az iskolagyűlésen a részvétel kötelező, teljeskörű.
- Az iskolagyűlést az iskola igazgatója vagy megbízottja vezeti.
- Az iskolagyűlés napirendi pontjainak kialakításához minden tanuló és tanár hozzájárulhat, javaslatot tehet.
- Az iskolagyűlés véleményét ki kell kérni minden olyan ügyben, mely a tanulók nagyobb csoportját érinti.
- A tanuló az iskolai élet bármely területére vonatkozó véleményét, javaslatát személyesen megoszthatja az iskolagyűléssel.
- A javaslatot az aktuális havi gyűlésen megvitadjuk, ha szükséges, megszavazzuk.
- Ha a tanuló érdekeit valamilyen sérelem éri, a tanuló kulturált formában panasszal élhet osztályfőnökénél, vagy az iskolagyűlésen is. A panaszt az iskolagyűlésen vitatjuk meg.

Az iskolagyűlés véleményezési jogot gyakorol:

- Az iskolai Házi rend elfogadása előtt,
- az iskolai SzMSz elfogadásakor a tanulókat érintő kérdésekben a jogszabályi előírások szerint,
- iskolai rendezvények lebonyolításában
- tanulók kitüntetési, jutalmazási, büntetési ügyeiben,
- javaslatot tehet a diákokat érintő valamennyi kérdésben.

7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

7.1. A szülővel való kapcsolattartás:

A Jövő iskolája Általános Iskola intézmény vezetése és tantestülete is egyaránt nagy hangsúlyt fektet a szülővel történő folyamatos és minőségi kapcsolattartásra.

Hisszük, hogy a minőségi, a szülő számára megnyugtató, bizalmi légkörben zajló pedagógiai

munka fontos alappillére az, ha az iskola partnerként tekint a szülőre, gyakran és nem csupán formális keretek között fordít kiemelt figyelmet a rendszeres tájékoztatásra.

Iskolánkban gyakran szervezünk összejöveteleket közös programokat annak érdekében, hogy a kapcsolat kötetlenebb, a viszony oldottabb legyen a pedagógus és a szülő között.

Ennek érdekében rendszeresen szervezünk szülői fórum-beszélgetéseket, ahol az ahol különböző témákat járunk körbe, adott esetben, szakértők, előadók meghívásával. Emellett értékelő beszélgetéseket szervezünk szülő- tanár illetve szülő-tanár-diák részvétellel, amelyek során meg tudjuk határozni az erősségeket, a fejlesztendő területeket, és a folyamatos kommunikáció eredményeként erősíteni tudjuk a bizalmat.

7.2. Iskolánk együttműködési formái

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadó óra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások, beszélgetések szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében

A szülők részéről elvárhatjuk:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,

- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- érdeklődő, segítő hozzáállást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.

8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

8.1. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

8.2. Osztályozó vizsga

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú.

Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

A vizsga az adott tárgyak témaanyagát tartalmazza.

A vizsga ideje: június első két hete, illetve a javítóvizsga időpontja.

9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

9.1. Az 1. évfolyamba lépés feltételei

Felvételt nyer az iskola első évfolyamára minden olyan tanuló, aki:

- felvételével megfelel az iskola értékrendjében foglalt elveknek, s szülője/gondviselője vállalja, hogy a pedagógiai programban meghatározottakat elfogadja;

A beiratkozás módja:

- iskolánk által meghatározott időpontban az iskolában székhelyén, a szükséges dokumentumok felmutatásával,
- a hivatalos beiratkozási időn túl írásbeli kérelem alapján, amelyben a szülő indokolja, hogy miért szeretné iskolánkba íratni gyermekét.

A beiratkozáshoz szükséges feltétel:

- a törvény által előírt életkor
- ismerkedő családi beszélgetésen való részvétel
- ismerkedő, játékos gyerekfoglalkozáson való részvétel

Az bemutatkozást és az átmenetet segítik:

- nyílt napok,
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályosok szüleinek,
- közös kirándulás meghirdetése.

9.2 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A Jövő Iskolája Általános Iskola fenntartója a Készségfejlesztő és Kommunikációs Közhasznú Egyesület.

Ennek okán az iskolába történő felvételi eljárás során helyi szabályokat alakítottunk ki. Az iskolai nagy közösség hatékony kialakulása és működése, valamint a sajátos, nem hagyományos pedagógiai elvek és módszerek megvalósíthatósága érdekében kiemelt figyelmet szentelünk annak, hogy a felvett tanulók és családjaik azonosulni tudjanak pedagógiai elveinkkel.

Nyílt napok és szülői estek alkalmával törekszünk arra, hogy az irántunk érdeklődőknek be tudjuk mutatni az alkalmazott pedagógiai módszereinket, és nekünk is alaposabb benyomásaink alakuljon a hozzánk jelentkező tanulókról és családokról. A Jövő Iskolája Általános Iskola a szülőkkel való szoros együttműködésben képzelettel megvalósítani pedagógiai elképzeléseit. Nyitott szellemű intézményként kiemelt figyelmet szentelünk annak, hogy a nekünk megszavazott bizalmat hosszú távon kiérdemeljük.

Az első osztályba történő beiratkozás nem függ a lakóhelytől, vagy a szülők munkahelyétől. Intézményünkbe, más körzetből érkező tanulókat is felvesszünk, ha pedagógiai elveink, értékeink és módszereink elfogadásra találtak a hozzánk jelentkező családok körében, valamint az iskola előkészítő foglalkozásaink alkalmával meggyőződhattünk az érdeklődők, intézményünk iránti elköteleződéséről.

Iskolánkba történő beiratkozás részeként a családokkal tanulói szerződést kötünk az adott tanévre, amelyet évente hosszabbítunk meg abban az esetben, ha úgy látjuk, hogy a gyermek illetve a család azonosulni tud iskolánk alapelveivel.

Iskolánkba Veresegyház és térsége különböző pontjáról érkeznek tanulók, alapvetően leginkább olyanok, akik számára a pedagógiai koncepció, az alternatív szemlélet szimpatikus.

A gyermekek kiválasztásánál az elsődleges szempont, hogy csoportba illeszthető legyen, érdeklődést tanúsítson társai iránt, hogy lássuk rajta: alkalmas lesz majd kooperatív csoportokban dolgozni.

Az átvételnél is ez a legfőbb szempontunk, tehát nem vizsgáljuk a korábbi tanulmányi eredményeket, valamint nem mérünk kognitív képességeket sem, nincs nálunk klasszikus felvételi vizsga. Ugyanakkor a menet közben csatlakozó tanulók esetében próbahetet iktatunk be, amely után a kollégákkal közösen döntjük el, hogy el tudjuk -e képzelni az újonnan csatlakozó gyermekkel és családjával a közös munkát hosszabb távon.

9. 3 Az intézménybe lépés folyamata és feltételei magasabb évfolyamon

Magasabb évfolyamra felvételt nyerhet minden tanuló, aki felvételével megfelel az iskola értékrendjében foglalt elveknek, s szülője/gondviselője vállalja, hogy a pedagógiai programban meghatározottakat elfogadja.

Az intézménybe történő átiratkozás elbírálása az igazgató jogkörébe tartozik.

Az iskola vezetése és az érintett osztály pedagógusai elbeszélgetnek a jelentkező tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola pedagógiai/vallási/világnézeti értékrendjéről, elvárásairól, házirendjéről.

Az első tanórákon illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei:

- Az intézmény tanulója 2-8. osztályig magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az előírt követelményeket minden tantárgyból legalább elégségesre teljesítette.
- A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.
- Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamisméltésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.
- A tanuló a szokásostól eltérő továbbhaladásra is kaphat engedélyt (pl. 1 év alatt 2 év anyagát is elvégezheti). Erre a munkaközösség javaslata alapján az iskolavezetés adhat engedélyt.
- Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.
- Az évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre. Ebben az esetben a szülő május 31-ig írásban nyújtja be az iskola igazgatójának indokolt kérelmét. Az igazgató 8 napon belül írásban válaszol a kérelemre az osztályfőnök, szaktanár véleményének meghallgatásával. Döntése ellen a szülő 15 napon belül nyújthat be a fenntartónál jogorvoslatot.

10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtás oktatásában a legfontosabb, és meghatározó szempont a tanulók életkora. Az alsó tagozaton a gyerekeknek kizárólag a sérülések, balesetek felismerését és azután a segítségkérés formáit kell megtanítani. Ezeket a környezetismeret órákon szituációs játékok keretében lehet gyakorolni.

Feladataink:

- A tanév első napján a tűz- és balesetvédelem szabályainak ismertetése és átisméltése rendszeresen megtörténik.
- A technika és a testnevelés órákon az éppen aktuális feladatokhoz kapcsolódóan kell felhívni a figyelmet a veszélyekre. Mindig felnőtthöz forduljanak, ha segítséget kérnek. Felmenő rendszerben, majd kémia órákon a tantárgy specialitását figyelembe véve a vegyszerek, és a kísérleti berendezések balesetvédelme kiemelt feladat.
- Természetesen tudják a legfontosabb értesítendő szervezetek telefonszámait, pl. mentők, tűzoltók, rendőrség. A felső tagozaton már több tantárgyhoz kapcsolhatjuk az elsősegélynyújtás alapfeladatait, elsődlegesen még mindig a gyerekek életkorát figyelembe

véve.

- Az 5. és 6. osztályban a természetismeret tantárgy része az emberi test megismerése, és az egyszerűbb sérülések felismerése. A segítségnyújtás itt is csak a legalapvetőbb feladatot kell, hogy jelentse, tehát: a sérült megnyugtatósa, felnőtt értesítése, biztosítani a sérült kényelmét.
- Osztályfőnöki órákon és az egészséges élet órán gyakorolni kell a mentők, tűzoltók, és a rendőrség telefonszámait, és azt, hogyan és mit kell elmondaniuk, ha balesetet észlelnek. Technika és testnevelés órán az előfordulható sérülések gyors és egyszerű ellátását meg lehet mutatni. /pl. fertőtlenítés, kötözés/
- A 7. és 8. osztályban a biológia órákon az emberi test anatómiai megismerése során óráról órára szóba kerülnek az alapvető elsősegélynyújtó gyakorlatokhoz kapcsolódó feladatok. Pl. vérzéscsillapítás, légzésbiztosítás, stabil oldalfekvés tanítása. De itt is az első lépés minden gyerek számára azonnal értesíteni tanárait, segítséget kérni felnőttől, és tájékoztatni mentőt, tűzoltóságot, rendőrséget.

11. Helyi tanterv

11.1 A kerettanterv alsó tagozaton

A köznevelési keretek között működő intézmények esetében a tananyag meghatározása és elrendezése kapcsán az adott évfolyamokra vonatkoztatott kötelező kerettanterv az irányadó. Ez jelenleg a az 110/2012 (VI. 4) számú EMMI rendelet 1. és 2. melléklete, 1-4. osztályra, valamint 5-8. osztályra vonatkoztatva.

11.2 Iskolánk helyi tanterve alsó tagozaton

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Kötelező heti óraszám a kerettantervekhez 2-4. Évfolyam 2012-es NAT szerint

Évfolyamok	2	3	4
Magyar nyelv és irodalom	7	6	6
Idegen nyelvek			2
Matematika	4	4	4
Ének-zene	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2
Életvitel és gy.	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25+2	25+3	27+3

Kötelező heti óraszám a kerettantervekhez 1. Évfolyam 2020-as NAT szerint

Évfolyamok	1
Magyar nyelv és irodalom	7
Idegen nyelvek	
Matematika	4

Erkölcstan	1
Ének-zene	2
Vizuális kultúra	2
Életvitel és gy.	1
Testnevelés és sport	5
Szabadon tervezhető órakeret	2
Rendelkezésre álló órakeret	22+2

A helyi tanterv elkészítésének forrásai, központi szabályozása:

- A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- A 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptantervről

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

11.5 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

A kerettanterv által meghatározott, szabad órakeret felhasználása kapcsán a Jövő Iskolája Általános Iskola a következőképp rendelkezik:

- Az alsó tagozat 1. évfolyamán szabadon rendelkezésre álló heti 1 órát a magyar nyelv és irodalom, 1 órát a matematika oktatásának szenteli.
- Az alsó tagozat 2. évfolyamán szabadon rendelkezésre álló heti 1 órát a magyar nyelv és irodalom, 1 órát a matematika oktatásának szenteli.
- Az alsó tagozat 3. évfolyamán szabadon rendelkezésre álló heti 1 órát a magyar nyelv és irodalom, 1 órát a matematika oktatásának szenteli.
- Az alsó tagozat 1. és 2. évfolyamán heti 2 óra órarenden kívüli órát idegennyelv oktatásának szenteli.
- Az alsó tagozat 3. évfolyamán heti 3 óra órarenden kívüli órát idegennyelv oktatásának szenteli.

12. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tankönyveink, taneszközeink kiválasztásánál fontos szempont, hogy a választott eszközök minden tanuló haladását egységesen szolgálják, és lehetővé tegyék az esetleges iskolaváltást.

A tankönyvrendelés alapelvei:

- Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak; illetve
- a tankönyvrendelésbe a pedagógus olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a szülők emailben kapnak tájékoztatást.

13. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A Nemzeti Alaptanterv (NAT) által előírt kulcskompetenciák kialakítása a tanulóknak csak úgy lehet reális cél, ha a pedagógiai feladatok helyi megvalósításakor, ezeket szem előtt tartva, tágabb kontextusba helyezve fejlesztjük őket. Az említett kulcskompetenciák a következők:

Az anyanyelvi kommunikáció: magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban. Feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és egyes nyelvi funkciók ismerete. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani. Fejlesztése minden műveltségterület feladata.

Idegen nyelvi kommunikáció: Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit. A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket feltételez. Fejlesztése elsősorban a nyelvórák feladata.

Matematikai kompetencia: A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban. A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alpműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását. Fejlesztése elsősorban a matematika és a természettudományos tantárgyak feladata.

Természettudományos és technikai kompetencia: A természettudományos és technikai

kompetencia birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben. Fejlesztése elsősorban a természettudományos tantárgyak és a technika életvitel tantárgyak feladata.

Digitális kompetencia: Az információs társadalom technológiáinak és az azok által közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használata a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A szükséges készségek magukban foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Fejlesztése az informatika tantárgyban, és minden olyan műveltségi területen történik, melynek módszerei között az információgyűjtés és feldolgozás szerepel. Mindemellett iskolánk tervei között szerepel a digitális tananyag tartalom tanórai keretek közé illesztése a felsőbb évfolyamokon, a tudatos eszközhasználat megtanítása, valamint a digitális kompetencia kialakulása érdekében.

Szociális és állampolgári kompetencia: A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, melynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, és képes a konfliktusok megoldására. Fejlesztése erkölcsstan, valamint a magyar irodalom, a történelem tantárgy tanulása során és a reggeli beszélgető-körökön.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: Művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét jelenti, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Olyan képességek és készségek meglétét feltételezi, mint a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése, ütköztetése mások véleményével. Fejlesztése elsődlegesen a rajz- és műalkotások elemzése, az ének-zene, az irodalom tantárgy tanítása közben történik.

A hatékony, önálló tanulás: A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és tudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket. Feltétele az alapkészségek elsajátítása, valamint az IKT eszközök használata. Mivel iskolánkban, minden évfolyamon és tantárgyi területen alkalmaznak pedagógusaink tanulás módszertani eszközöket, így a hatékony, önálló tanulás fejlesztése minden műveltségi területen megtörténik.

14. Egyéb foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánk oktatási tevékenysége mellett kiemelt feladati közé tartozik a színvonalas, tartalmas elfoglaltságok biztosítása.

Az egyéb foglalkozások oktatóinak kiválasztásánál az elsődleges szempont a szakmában való jártasság, a gyermekek elfogadása, a nagyfokú türelem és empátia. Nem kifejezett szempont a pedagógus végzettség, hisz a művészeti területek esetében nagyobb hangsúly van a megfelelő művészeti végzettségen, és a szakmában való jártasságon, mint a pedagógiai képesítésen.

15. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánk átfogó pedagógiai koncepciójának, a rendszerpedagógiának a megvalósítása érdekében kifejezetten gyakran szervezünk a tanulási folyamatban kooperatív csoportokat.

A kooperatív tanulás, a köztudatban meglévő ismereteink szerint, a teljesítmény növelése, a tárgyi tudás mélyítése, a kritikai gondolkodás képességének fejlesztése, mégis valójában ezeknél több - bár ezek mindegyike értékes eredmény. A megszerzett ismeretek, tudáskészlet gyakorlati alkalmazásán van a hangsúly akkor, amikor kooperatív tanulásról beszélünk. A legtöbb szervezetben ugyanis nem azt várják el az alkalmazottaktól, hogy versenyezzenek kollégáikkal, velük való interakció nélkül. Az iskolai feladatorientált szituációkban szükséges kooperatív ismeretek elsajátításának kézenfekvően praktikus módja, hogy a tanulók maguknak a tanulási szituációknak is a túlnyomó részét kooperatív csoportokban éljék meg. A tanórai keretek között megvalósított feladatorientált szituációknak köszönhetően, a tanulók megtanulják azt, hogy képességeiket hogyan tudják más emberekkel való interakciókban hasznosítani. A kiscsoportos oktatás ismerősen hangzik minden pedagógus számára, ám látni kell és meg kell érteni, hogy alapvető különbségek vannak a tradicionális kiscsoportos oktatás és a kooperatív tanulócsoportok között.

A hagyományos csoportbontás és a kooperatív tanulócsoport működése közötti különbség, hogy az utóbbiban a tagok számára is világosan megmutatkozó egyéni felelősséget lehet megállapítani. Ez a hagyományos csoportok esetében nem mondható el.

Fontos különbség még, hogy a kooperatív csoportokban minden tanuló visszajelzést kap saját előmeneteléről. Ugyanakkor az egész csoport számára ismert az egyes csoporttagok munkája, így a többi csoporttag tudja: kit kell bátorítani és munkájában segíteni. Amíg a kooperatív tanulócsoportok heterogén összetételűek képességek és személyi tulajdonságaikban, addig a tradicionális csoportok gyakran homogén szerkezetűek („jók” vannak egy csoportban vagy a gyengébbek). A kooperatív tanulócsoportokban minden tag részesül a végrehajtás felelősségében, míg a tradicionális csoportokban a vezetőt gyakran kijelölik és a csoportért, annak teljes munkájáért ő a felelős egyedül.

A hagyományos iskolai tanulócsoportok leggyakrabban csupán a feladatok elvégzésére helyezik a hangsúlyt, ezt az összefüggést az egyéni és csoport teljesítmény között, valójában fel sem ismerik.

A kooperatív tanulócsoportokban a szociális készségek elsajátításában a tanulók együttműködnek és fejlődjenek.

A hagyományos osztálytermi munka a legtöbb esetben a versengésen és az egyéni tanuláson alapul. A tanórai munkaszervezés ugyan lehet csoportos, a tanulók ugyan valóban együtt dolgoznak, ez azonban közel sem jelenti azt, hogy az óra a kooperatív tanulás jegyében folyik. Ha a kooperatív tanulásról beszélünk, akkor olyan feladatadási módszerekre gondolunk, amelyek a tanulási folyamat szerves részeként a diákok együttműködést célzó interakcióját hozzák létre. Ez a gyakorlatban sokféleképpen valósulhat meg. Lehet egészen egyszerű, ha például a diákok párokban, röviden megvitatják a téma legfontosabb kérdéseit. Lehet ennél jóval bonyolultabb is: szervezhetünk például olyan típusú csapatépítő foglalkozásokat, amelyekben képesek vagyunk megteremteni a kooperatív tanuláshoz szükséges légkört.

Ezekben a szituációkban már könnyebben érjük el a célunkat, hisz valóban, életszerű helyzetekben tudjuk gyakoroltatni a különböző társas interakciókra jellemző szerepeket, létrehozhatunk szintén a mindennapokból ismert, látott kommunikációs helyzeteket.

Tervezhetünk továbbá komplex, egyszerre több célt szolgáló foglalkozásokat a tananyag elsajátítására és a gondolkodás fejlesztésére; kialakíthatunk ezeknek megfelelő pontozási és értékelési rendszert az egyes csoportok vagy az egyes gyerekek számára.

Ahhoz, hogy a csoportokat hatékonyan tudjuk irányítani az osztályban, egy sor olyan speciális képességre van szükségünk, amelyekre a hagyományos tanítás során nincs. A termet úgy kell berendezni, hogy egy csoporton belül a tagok egyforma könnyedséggel kapcsolatba tudjanak kerülni valamennyi csoporttársukkal. Meg kell állapodnunk az osztállyal egy jelben, amelynek a hatására mindenki azonnal abbahagyja azt, amit éppen csinál, és a tanárra figyel.

A diákok természetüknél fogva aktívak és interaktívak: „cselekedni” és beszélni akarnak. A hagyományos osztályszerkezet azonban azt követeli meg, hogy a diákok passzívak, és egymástól elkülönültek legyenek. Ezzel szemben a kooperatív osztály jobban alkalmazkodik a gyerekek szükségleteihez, azon a törvényszerűségeken alapul, hogy a tanulás cselekvés és aktív részvétel révén jön létre. A diákoknak lehetőségük van mozgásra, alkotásra, cselekvésre.

A kooperatív osztály vezetése nagyban különbözik a hagyományos osztály vezetésétől. A hagyományos osztályban a gyerekek keveset beszélnek és kérdeznek, a tanár célja az információ átadása lehetőleg pontosan az előre eltervezett módon. A kooperatív osztályban azonban ugyanolyan fontos a diák-diák kapcsolat. A helyesen irányított kooperatív órán a tanár kevesebb ideig beszél, hogy fenntartsa az időt a tanulás és a diákok közti interakció számára.

A kooperatív feladatok leggyakoribb változatában a feladatot kifejezetten csoportmunkával lehet megoldani, vagyis csoporttársai segítségével nélkül a csoport egyik tagja sem tudja elvégezni a saját feladatát. Ebben az esetben a diákok számára nem is kérdés a csoportmunka szükségessége, sokkal jobban fogják értékelni a csoporttársuk munkáját, ha érzik, hogy az közvetlenül befolyásolja a saját feladatvégzésüket is.

16. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

16.1. Digitális eszközök az oktatásban

A tanulókra vetítve a fő cél, hogy a tananyag elrendezése során is törekedjünk az egyes tantárgyak közötti kapcsolódási pontokra rávilágítani, a projekt-módszert, mint ismert kooperatív tanulási technikát kiterjesszük, tehát ne csupán egyetlen tárgyon belül használjuk, hanem igyekezzünk minél több, akár eltérő terület bevonásával kiaknázni a módszerben rejlő lehetőségeket.

A XXI. század pedagógusának nagy kihívás élménnyé tenni az oktatást. Akkor, amikor a diákokat már kisiskolás korban is körbeveszik a legfejlettebb technikai eszközök és azonnal elérhető információforrások. Már nem feltétlen a tanártól kérdezik, ha nem tudnak valamit, hisz a mindentudó Google bármikor bárhol elérhető. Az iskolákban a telefonokat, a technikai eszközöket nem elvenni kell a nap elején, nem megbüntetni a diákot, ha nem kapcsolja ki a készüléket a tanórán, sokkal inkább: komoly pedagógiai feladat felismerni az ezekben rejlő lehetőségeket.

Az iskola feladata többek között az is, hogy megtanítsa a gyerekeket a tudatos eszközhasználatra és megmutassa a digitális eszközökben rejlő lehetőségeket, továbbá a figyelem felkeltése és fenntartása szempontjából sem elhanyagolható ezeknek az eszközöknek a használata a tanórán. Az oktatásban szükségszerű változtatásokra, változásokra van szükség. Ez elsősorban a prioritások megváltozását jelenti, valamint jelent egy újfajta elvárást is, amit megfogalmazhatunk mi pedagógusok is, de ugyanúgy megfogalmazhatják a szülők is, a diákok is.

16.2. Projektmódszer

A kooperatív tanulási technikák legnépszerűbb módszere, a projektmódszer, amely kiválóan alkalmas a rendszerszemlélet támogatására, így ez a módszer alapjaiban hatja át iskolánk pedagógiai gondolkodásának gyakorlatát.

A projekt eszköz lehet arra, hogy egy hétköznapi tanulócsoportból kérdező közösséget kovácsoljunk. A jól felépített projekt során a tanulók meg akarnak valósítani valami értelmes feladatot, és ehhez tanulniuk kell a saját kérdéseik által vezérelve, saját motivációjuk alapján.

A projektek tervezése, szervezése, megvalósítása során a tanuló megtalálhatja a saját érdeklődésének megfelelő komponenseket, munkába állíthatja személyes tapasztalatait, teret

engedhet fantáziájának és kreativitásának, számára érdekes cél érdekében tevékenykedhet, azokkal dolgozhat együtt, akikkel szeretne (vagy akár egyénileg is dolgozhat egy saját résztémán). Megtapasztalhatja, hogy a tanulásnak igenis lehet köze az őt körülvevő világhoz, az élethez, az ő életéhez. A közös munka, a közösség ügyeiben való részvétel, a közösségért érzett felelősség, az értelmesnek érzett tevékenykedés, a munka látható eredménye, a sok esetben „kézzel fogható” produktum, az ezzel járó sikerélmény szintén fontos motivációs források. A legfőbb pedagógiai cél, hogy a projekt munka során a tanulás ne az osztályzatokért vívott küzdelem legyen, ne a tanárnak vagy a szülőknek való megfelelés kényszere álljon a tanuló fókuszában, hanem egy sokkal természetesebb, életszerűbb (az iskolán kívüli tanulási és „alkotási” helyzetekhez sokkal inkább hasonlító) folyamat részesének érezze magát akár a tanuló.

16.3. Élménypedagógia

Az élménypedagógia különböző eszközöket használ, többek közt játékokat, szimulációkat, szerepjátékokat, stb. Az élménypedagógiai szemlélet az iskolában megváltoztatja a tanárok és diákok egymáshoz és a tudáshoz való viszonyát: A tudás aktívvá válik, életszerűvé, amely a tanárokat ismeretek egyszerű közvetítői helyett élmények adóivá teszi, ezekből az élményekből pedig a diákok maguk tanulhatnak. Mindez a diákok és a tanárok szerepét egyaránt megváltoztatja: A diákok aktívvá válnak, amely kiszakítja őket a hagyományos iskolai és osztálytermi keretek közül. A diákok aktivitása miatt a tanároknak feltétlenül rugalmasnak kell lenniük, hiszen reflektálniuk kell a diákok viselkedésére, az előállt helyzetekre. Ezáltal a tanárok is tanulási helyzetbe kerülnek, maguk is aktívabbá válnak, így némileg kiszakadhatnak a bürokratikus hálóból, amelyet az oktatáspolitikai, iskola, tanterv, stb. sző köréjük. A tanár tulajdonképpen facilitátorként működik, aki egyéni és csoportos visszajelzést nyújt, megszabja a kereteket, és ha kell, betartatja azokat, csillapítja az aggodalmakat és megválaszolja a kérdéseket.

16.4. Drámapedagógia

A drámapedagógia a pedagógiai gyakorlat különböző színterein és szintjein alkalmazott dramatikus pedagógiai eljárások gyűjtőneve. Középpontjában a cselekvésen, ezen belül is elsősorban a dramatikus cselekvésen keresztül megvalósuló tanulás áll. A dráma olyan csoportos játéktevékenység, amelynek során a résztvevők képzeletbeli (fiktív) világot építenek fel, majd ebbe a képzeletbeli világba szereplőként vonódnak be. A fiktív világon belül ugyanakkor valós problémákkal találkoznak, s ezekből a találkozásokból valós tudásra és tapasztalatra tesznek szert.

16.5. Művészetpedagógia

A művészi tevékenységek semmi mással nem pótolható szerepet játszanak az ízlés, a képzelőerő, az árnyalt kifejezés képességének fejlesztésében. A korai gyermekkortól kezdve ezek szolgálják a leghathatósabban a forma-, a ritmus- és a színérzék kibontakozását, a mozgás-

koordináció fejlesztését, és elengedhetetlenek a figyelem, az emlékezet, valamint a kooperációs és kommunikációs készségek fejlesztése szempontjából is.

A művészetpedagógia valamennyi ágazatának közös vonása a gyakorlat- és tevékenységközpontúság. Az egyes művészetek formáló eljárásainak, kifejezőmódjának játékos elsajátítása a készségfejlesztés leginkább örömteli módja.

16.6 Sportágválasztó, ismerkedő

Sportfoglalkozások esetében jónak tartjuk, ha a gyerekek elmélyedhetnek egy adott mozgásformában, de emellett lehetőségük is nyílik a nyolc év alatt több sportágot kipróbálni. Ezt kiegyensúlyozva, kétévente újabb és újabb sportokat tervezünk megismertetni a gyerekekkel. Ezek a foglalkozások mind helyben, az iskolában valósulnak meg (bizonyos sportokat kivéve), így érdekesen és hasznosan töltik ki a diákok idejét.

16.7. Sakkpalota

A Polgár Judit Sakk Alapítvány egy egyedülálló, új módszertani programot dolgozott ki az általános képességfejlesztésre, a logikus és kreatív gondolkodás elősegítésére, a digitális korban fellépő gondolkodásfejlődési hiányosságok pótlására. A Nemzeti Alaptantervben, az általános iskolák alsó tagozatában, 2013-tól választható tantárgyként szereplő új tárgy a sakk alapszabályait és eszközrendszerét használva épül be az általános tanterv alaptantárgyaiba, előmozdítva ezzel azok készségszintű elsajátítását. A sakkjáték elsajátítása nem cél, hanem eszköz! Egy hihetetlenül hatékony eszköz a logikus, kreatív gondolkodás fejlesztésére! Sakkpalota tankönyvsorozat a kerettantervhez Sakkpalota címmel tartós kivitelű tankönyv és munkafüzet sorozat, valamint tanári kézikönyv is készült, kiegészítő eszközökkel, mozgásos játék leírásokkal, keresztantárgyi hivatkozásokkal, és képességfejlesztő feladatokkal.

16.8. Boldog Iskola program

Fontos érték számunkra, hogy a gyermek egy magában bízó, jó önismerettel rendelkező, a világ iránt nyitott, érdeklődő, kiegyensúlyozott személyiséggé érjen az iskolánkban eltöltött idő alatt. A pozitív életszemlélet, céltudatosság, szociális képességek fejlesztése is teret kap a pedagógiai elképzelésünkben. Ezen cél megvalósítására a Boldogságóra és a Boldog Iskola program tematikáját, módszertanán követjük.

„A Boldog Iskola programjának fókuszában az áll, hogy hogyan lehet a negatív gondolkodásmódon változtatni és a tanulásban egy optimista hozzáállást kialakítani a diákok körében. Ma már az ELTE PPK által tudományosan is igazolt programot fejlesztettünk ki, mely a pozitív pszichológia módszereire épül, ami mind a diákok, mind a tanárok jól-létével foglalkozik, és ahol lehetőség van a szülőket is bevonni a programba. Nem a tudás terhére dolgoztuk ki a programot, hanem annak

kiegészítéseként, ahol az a cél, hogy a hagyományos tudásátadást és az életben szükséges kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk az iskolai oktatásban.”[www. boldogiskola.hu](http://www.boldogiskola.hu)

A tanév során a boldogságóra programban meghatározott tematikát követjük, melyek azon készségek erősítését hivatottak támogatni, melyekkel a gyermekek önállóságát, szociális működését, céltudatosságát, jövőbe vetett bizalmát fogják erősíteni.

„A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

- Boldogságfokozó hála
- Optimizmus gyakorlása
- Kapcsolatok ápolása
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömök élvezete
- Megbocsátás
- Testmozgás
- Fenntartható boldogság”

17. Az iskolaotthon rendszerében végzett önálló feladatok

Az alsó tagozatos osztályokban az előírt szóbeli és írásbeli feladatokat a gyermekek az iskolában eltöltött időben végzik el. Erre az órarendben tervezett minden napos Önálló munka idejében kerül sor. Otthoni munkát, otthoni önálló tanulást a gyűjtőmunkák, leginkább a projekt témák kidolgozása igényelhet. Célunk, hogy a tanulóknál kialakuljon az önálló tanulás képessége.

18. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő oktató munka feltételeit:

- Biztosítjuk az ismeretek, képességek, készségek, attitűdök megalapozását 1-4. évfolyamon.
- Alkalmazzuk az egyénhez igazodó fejlesztéseket, az ismeretek, képességek bővítését a differenciált feladatok kijelölésével.
- Felvesszük a kapcsolatot a Nevelési Tanácsadó munkatársaival a tanulók tanulási

nehézségeinek feltárására, az eredményes szocializációt akadályozó problémák korai felismerésének érdekében.

- A tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat alakítunk ki, úgymint a differenciálás, a kooperatív tanulási forma és a csoportmunkában való foglalkozás.
- Az ellenőrzési értékelési eljárásaink figyelembe veszik a gyerekek saját egyéni haladási ütemét és képességeit.

Záró rendelkezések, legitimációs nyilatkozat

A pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerülhet jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását az iskolagyűlés, az intézmény dolgozóinak és tanulóinak nagyobb csoportja, vagy a szülői szervezet kezdeményezi. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az iskola vezetőjéhez kell beterjeszteni. A pedagógiai program módosítási eljárása megegyezik a megalkotásának szabályaival.

Legitimációs záradék

A pedagógiai programot/módosítását a szülői szervezet 2020. ....napján tartott ülésén megtárgyalta. A szülői szervezet véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Veresegyház, 2020. ....

szülői szervezet képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2020. augusztus 29. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Veresegyház, 2020. augusztus 29.

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Veresegyház, 2020. augusztus 31.

•

Intézményvezető

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője az pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Veresegyház 2020. ....hó.....nap

Szkorce Zoltán
fenntartó képviselője

1. sz. függelék: A pedagógiai program jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló
- 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- A katasztrófa elleni védekezés és a polgári védelem ágazati feladatairól szóló 44/2007. (XII. 29.) OKM rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet